

YEM AMACIYLA İTHALİ İSTENEN GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ 356043 SOYA ÇEŞİDİ VE ÜRÜNLERİ İÇİN BİLİMSEL RİSK DEĞERLENDİRME RAPORU

GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi, uluslararası resmi rapor ve bilimsel çalışmalar üzerinde yürüttüğü incelemelere dayanarak (FDA 2007; VKM 2008; FSANZ 2009; EFSA 2011; FAO/WHO 2013) aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır.

- GD 356043 soya çeşidinin detaylı kompozisyon analizlerinde besin madde bileşiminin geleneksel soya ve standart soya çeşitleri ile benzer besinsel içeriğe sahiptir.
- Özellikle ısıtmanın, soya türevi ürünlerin hızlı denatürasyon ve bozulmasına yol açarak GD 356043 soya çeşidinin içinde "GAT4601" ve "GM-HRA" proteinleri baskılanmaktadır.
- GD 356043 soya çeşidinde N-asetilaspartat (NAA) ve N-asetilglutamat (NAG) içerikleri yüksektir. Ancak GD 356043 soya çeşidinin hayvan beslemede kullanılması durumunda çiftlik hayvanları için hesaplanmış NAA ve NAG tüketimleri yem güvenliği açısından sorun teşkil etmeyecektir.
- Yem olarak ithalata söz konusu olan GD 356043 soya çeşidi tanesinden elde edilecek yağın (17:0 ve 17:1 uzun zincirli yağ asitleri) miktarı normal soya yağından daha fazladır. Bütün soyanın öğütülmüş olarak buzağı ve kuzu süt ikame yemlerinde protein ve yağ kaynağı olarak kullanılması durumunda hayvanlar yüksek miktarlarda 17:0 ve 17:1 uzun zincirli yağ asit tüketimlerine maruz kalabilir; ancak, bu değerler normal biyolojik sınırlar içerisindedir. Diğer çiftlik hayvanlarının beslemesinde ise, genelde yağı alınmış ve preslenmiş küspe kullanımından dolayı hayvanlar fazla miktarda 17:0 ve 17:1 uzun zincirli yağ asitleri tüketimine maruz kalmayacaktır.
- Hızlı büyüyen etlik piliç denemelerinde alınan sonuçlara göre, GD 356043 soya çeşidinin civciv ve piliç rasyonlarına %30 düzeyine kadar soya küspesi şeklinde katılımının yaşama gücü ve verim performansı bakımından geleneksel ve standart soya küspeleri ile elde edilen sonuçlardan farklı değildir. GD 356043 soya çeşidi diğer standart ve geleneksel çeşitler ile benzer besleme değerine sahip olacaktır.
- Herbisit uygulaması sonucu hasat edilmiş GD 356043 soya çeşidinde herbisit olarak kullanılan bileşiğe ve katıntılarının ithal edilecek çeşidin tohum ve küspelerinde FAO/WHO standartlarında maksimum kalıntı limitleri (soyada 20 mg/kg) dikkate alınarak takip edilmelidir.

Erişilebilen bilgiler ışığında, Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi GD 356043 soya çeşidi ve ürünlerinin **yem amaçlı** kullanılmasının insan, hayvan ve çevre sağlığı açısından olumsuz etkilerinin, genetiği değiştirilmemiş eşdeğer çeşitten daha yüksek olmayacağı kanısına varmıştır.